

DS 26. XI. 1971

Interni akti vsklajeni z družbenim sporazumom lesne industrije Slovenije, ki je že verificiran

Z odločbo verifikacijske komisije od 25. oktobra 1971 je verificiran (potrjen) samoupravni sporazum o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov podjetij lesne industrije Slovenije. Samoupravni sporazum začne veljati po vpisu v register pri Republiškem sekretariatu za delo, nekatera določila samoupravnega sporazuma pa se uporabljajo že od 1. julija 1971 naprej.

Podpisnice sporazuma so dolžne, da vskladijo svoje splošne akte z določili samoupravnega sporazuma v roku 3 mesecev od dneva vpisa v register.

Delavski svet podjetja je na rednem zasedanju 26. novembra 1971 obravnaval predlog sprememb in dopolnitev naših samoupravnih aktov in sprejel ustrezne sklepe. Delna sprememba pravilnika o delitvi osebnih dohodkov zaradi določil družbenega dogovora pa je bila sprejeta že v juliju 1971.

Osnovni namen in vsebino samoupravnega sporazuma smo prikazali že v prejšnji izdaji Naše smučine, danes želimo prikazati tiste spremembe samoupravnih aktov, ki so bile potrebne zaradi določil samoupravnega sporazuma.

V pravilnikih in drugih samoupravnih aktih so bile potrebne sledeče spremembe:

1. dodatek za nočno delo, to je delo med 22. in 5. uro se poveča od sedanjih 15 % na 25 %. Sporazum namreč določa, da naj znaša dodatek za nočno delo najmanj 25 %.

2. Uvede se posebni dodatek za delo na dan nedelje in državnih praznikov v višini 30 % od osebnega dohodka po obračunski postavki kategorije dela. Tega dodatka do sedaj naš pravilnik ni določal, sporazum pa ima določilo, po katerem so podpisnice dolžne obračunavati

najmanj 30 % dodatka za delo v nedeljo in na dan državnih praznikov. Ta dodatek nima ničesar skupnega z nadurnim dodatkom. Dodatek za nadurno delo v višini 50 % namreč ostane še tudi v naprej, le da se bo v naprej obračunaval npr., za delo v nadurah v nedeljo ali na dan državnega praznika še posebni 30 % dodatek. Dodatek 30 % se obračunava tudi za redno delo v nedeljo ali na dan državnih praznikov (na primer delo v turnusu).

3. Dnevnice in kilometrino za uporabo lastnih osebnih avtomobilov smo spremenili že v juliju letos, tako da znaša polna dnevnicca za vse kategorije zaposlenih 80.— din in kilometrino 0,90.— din za prevoženi kilometer. Na zadnjem zasedanju DS je bila sprejeta še ponovna sprememba za dnevnice za potovanja v tujino. Za delavce, ki so razporejeni od X. kategorije navzgor se obračunava dnevnicca po drugi skupini republiškega predpisa, za delavce do vključno IX. kategorije pa se prizna za 10 % znižane dnevnice. Načeloma pa podjetje posebej plača nočnino in se zato v primeru posebej plačane nočnine dnevnicca zniža za 25 %.

Ostane še tudi v veljavi prejšnje določilo o povračilu dejansko plačane nočnine pri potovanjih v državi in tudi določilo o povračilu

20.— oziroma 30.— din, če delavec ne predloži računa za prenočevanje. Za razliko od sedaj, ko je delavec v potni obračun samo vpisal znesek pavšalne nočnine 20.— ali 30.— din, pa bo v bodoče moral podpisati že v naprej pripravljeno izjavo — račun, da so stroški prenočevanja znašali 20.— ali 30.— din.

4. Prispevek delavca za prevoz na delo in z dela se poveča od sedanjih 10.— na 20.— din mesečno. Sporazum namreč določa, da naj znaša najnižja udeležba delavca po stroških prevoza na delo in z dela najmanj 20.— din na mesec.

5. Temeljito se je spremenila lestvica za odpravnino ob upokojitvi ali smrti člana delovne skupnosti. Sporazum namreč določa, da lahko znaša odpravnina največ v višini dvomesečnega povprečnega osebnega dohodka **podjetja**. Dosedanje določilo je, z upoštevanjem delovne dobe v podjetju, omogočilo izplačilo odpravnine do višine dvomesečnega osebnega dohodka delavca pred upokojitvijo. Ker je z določilom sporazuma odpravnina zelo omejena v najvišjem znesku, je razpon med možno najnižjo in najvišjo odpravnino zožen in bodo v bodoče seveda prizadeti predvsem delavci z višjimi osebnimi dohodki. Nova lestvica izgleda tako, da prejmejo odpravnino v višini:

- 55 % povprečja OD za podjetje delavci do V. kategorije,
- 70 % povprečja OD za podjetje delavci od VI. do X. kategorije,
- 85 % povprečja OD za podjetje delavci od XI. do XV. kategorije,
- 100 % povprečja OD za podjetje delavci nad XVI. kategorijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob otvoritvi podjetja

Po sklepu DS ob lanskim proslavi 25. letnice obstoja podjetja in 20. obletnice samoupravljanja, prav danes uradno zaključujemo fazo zadnje rekonstrukcije.

Na to slovesnost smo povabili naše zunanje sodelavce:

- predstavnike oblasti
- domače in tuje kupce
- predstavnike bank, zbornic, carine
- predstavnike tiska in RTV
- predstavnike sosednjih podjetij
- ter druge sodelavce

Po programu bo 14. januarja 1972 sprejem gostov v avli novega upravnega slosslopa, kratka proslava, ogled tovarne in slavnostno kosilo v villi Bled.

Vsem gostom želimo dobrobrodščico!

Stekel je prvi tekoči trak v proizvodnji smučil

Rešitev problema delodajalec – delojemalec

(Nadaljevanje)

ZAKAJ NEZADOVOLJSTVO NA DELOVNEM MESTU?

Vodstvo podjetja mora imeti do zaposlenih OSEBNI ODNOS. »Delodajalec mora z delojemalcem« postopati dostojanstveno in z spoštovanjem. Delavec mora imeti možnost, da sprejema predloge in da svoje probleme rešuje.

Neka podjetja so osnovala **tovarniške komisije za predloge**, da bi na ta način omogočila delojemalcem več prilike za odgovorne postopke, večjo produktivnost, ustvarjalno delo in s tem obogatila njihove naloge. To so področja na katerih se delavniku omogoča **NAJVIŠJE MOGOČE ZADOVOLJSTVO**, ki naj bi bilo rezultat njegovega dela.

TAKE AKCIJE SO KLJUČ ZA POBOLJŠANJE KLIME V PODJETJU!

Za njihov obstoj mora podjetje biti v stanju, da se menja in prilagaja novim tehničnim odkritjem; pri tem pa mora vskladiti gospodarsko politiko in zahteve za poboljšavo delavnih pogojev. Pri tem se tudi morajo natančno vzeti v obzir duševne zahteve odn. prošnje delavca. Vodstvo podjetja mora najti poti in način, da težka, dolgotrajna in mehanična dela odn. operacije uredi na način, da njihovo izvajanje daje občutek notranjega zadovoljstva, sprememb in odgo-

vornosti, kar vse skupaj vodi do notranjega bogatenja.

Uprava podjetja bi se morala čutiti soodgovorna za dobrobit članov svojega kolektiva. Ona se mora brigati za poklicne olajšave, za življenjske pogoje, za možnosti daljne izobrazbe na način da delavcu pomaga svoje delovno mesto v življenju izboljšati. Tak program izobrazbe mora vsebovati tudi možnosti za formiranje karakterja, da se človek ne uči samo kako bo zaslužil svoj preživetek, marveč tudi **KAKO NAJ OBLIKUJE SVOJE ŽIVLJENJE**, da bi se pri tem čutil srečnega.

Zvišanje plač in istočasno poboljšanje delovnih pogojev še ni dovolj, da bi zadovoljilo vse potrebe delojemalca. On ima še druge potrebe, katerih izpolnjenje mu daje šele zadovoljstvo v daljši dobi trajanja.

Delovni človek rabi občutek da je nekaj storil in da ima njegovo delo gotov namen in smisel. On rabi priznanje in sigurnost, da je njegovo delo važno. Kadarkoli je mogoče in koristno, naj bi delavec sodeloval pri odločitvah, kakor tudi da se mu nudi vedno prilika, da v svojem delokrogu napreduje.

Tovarniški delavci ne smejo biti ljudski stroji in sužnji. Tu leži eden od glavnih vzrokov za nedavni protest delavcev autoindustrije, ki je vodil k štrajku pri General Motors-u.

Večina delavcev v svetu na tekočem traku MRZI svoje delo. Njihova ogorčenost ni razumljiva ljudem, ki v prijetni okolici delajo na interesantnih nalogah.

ODGOVORNOST DELODAJALCEV

Tudi delojemalec ima obveze na pram delodajalca. On bi moral za plačo celega dneva nuditi tudi **DELO CELEGA DNEVA**. On bi moral biti zainteresiran da podjetje obstoja in posluje z dobičkom. No delodajalci le kaj težko najdejo ljudi, ki so voljni delati cel delavni dan. Mnogi gledajo samo na uro. Človek, ki je za svojo nalogo stvarno zainteresiran in pridno dela, hodi iz podjetja brez vprašanj.

Misli se tudi na prevare in kraje, ki se dogajajo tako v trgovinah kot v tovarnah. Tako se na splošno že tolmači kot »pravica« delavca da svojemu kruhodajalcu izmika orodje, surovine in gotovo blago.

Kraje na delavnem času, ki jih podjetje trpi vsled neupravičenih zostankov na delavnih mestih, zahteva delodajalcu velik problem.

Površnost, lenost in splošna desinteresanost na delu je vse večji problem. Kdo ima še voljo pri intenzivnem delu, da bi ustvaril kvalitetni izdelek?

Ne postoji nobena cena brez pridnosti. Dohodki ne morejo hitreje rasti od produktivnosti.

Delavci naj bi v odnosu do delodajalcev morali biti lojalni. Oni bi morali podjetju pomagati na način da ga izgrajujejo, namesto, da ga podkopavajo. Prav tako bi morali delodajalci biti v odnosu do zaposlenih lojalni. Vodstvo podjetja in delavstvo bi se morali gledati kot partnerji, ki harmonično delajo. Oni bi morali skupno delati v cilju, da podjetje dvignejo, s tem v zvezi tudi dohodek in zaslužek.

ŠTRAJK IZKLUČITI

Ce bi se delojemalci držali teh principov, delodajalci bi pa zadovoljili svojim obvezam, bi odpadel vsak vzrok za štrajke. Ne bi bil potreben noben sindikat, ki bi delojemalce v borbi proti delodajalcem podpiral. Vsak bi sledil svojo pot, in pri tem odgovorno postopal.

Kratko rečeno, mi potrebujemo spremembo v osnovni držji — preobrazbo človekove narave.

S tem bi prišli do stalne rešitve vseh problemov okoli štrajkov. Priznamo, da se nam predpostavka po kateri naj bi človek menjal svojo naravo, zazdeva v našem vratolomnem svetu dokaj naivna.

Ali vseeno, zakaj bi se taka rešitev zdela naivna in nemogoča? Ideja niti ni noval!

Skoraj pred dvatisoč leti je bil veliki verski učitelj Paulus od Tarza, ki je dal članom svoje verske družine sledeči nasvet: »Vse kar vi (delojemalci) imate delati, to storite z voljo v srcu, kot da to služi gospodu a ne človeku... a vi gospoda (delodajalci) priznajte vašim hlapcem ono kar je pravično in primerno«.

To je 'POT — PRINCIP DEJANJA'. Ce bi obe strani ta načela uporabljali v praksi, ne bi bilo več štrajkov in tudi ne pomanjkanja obzira do delavca. Gospodarstvo — tako privatno kot državno — vseh držav, bi zacvetelo in prekoračilo najbolj smela pričakovanja gospodarstvenikov.

NEIZVEDLJIVE RESITVE

Tako drastična preusmeritev naše **FORME ŽIVLJENJA** ne bi smela biti smatrana tako od strani delojemalca kot delodajalca, naivna in neizvedljiva. Mora nam biti jasno, da je to **EDINA** mogoča pot za gospodarsko blagostanje pri pravični razdelitvi dobrin. Svojačasna podjetja-izrabljalci in »mlini kosti« na eni strani in nova po sindikatih zastopana podjetja na drugi strani, naj bi nam dokazala, da niti grabežno in posesti lačno podjetništvo niti grabežljivo delavstvo ni v stanju pridobiti trajnih prednosti, da bi bilo stalno v premoči.

Mi smo na obeh straneh odšli na stranske poti, in prišel je sedaj čas — da bi prvič poskušali — hoditi **SREDNJO POT**, s tem da pristopimo drugačnemu pojmovanju službe in službovanja — posredstvom obojestranskega spoštovanja in obzirov, ki bodo našli obraz v pravični in dobrovoljno ponujeni plači za opravljeno pridno delo v skupnem uživanju pri blagostanju podjetja.

VI SAMI — bilo da ste direktor neke družbe ali delavec na tekočem traku — se lahko **VSAK CAS MENJATE**, samo ako to stvarno želite. **DUH SLUZENJA** se v vašem podjetju prav tako lahko ustvari kot duh grabeža in konkurenčne borbe. Mnoga podjetja so napravila take poskuse in ta imajo sedaj zadovoljne kolektive, pridne delavce z dobrimi zaslužki in zadovoljstvo da opravljajo dobra dela pri dobri firmi.

Ce se vam pa te rešitve še vedno zdijo kot naivne, bo to vaše podjetje, vaša plača pa celo vaša država še dalje trpela od gospodarskih stisk, inflacijskih spirals, poneverb, nezaupanj, zgubah na dobičku in vsem ostalim gospodarskim skrbem, ki spremljajo življenjske poglede vezane na sebičnost, lakomnost in posesti-željnost. Odločitev leži v vaših rokah.

KONEC

DS 26. XI. 1971

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako izračunani znesek odpravnine pa se preračuna še na delovno dobo v podjetju, tako da prejmejo delavci odpravnino v višini:

- 80 %, če ima 5 let delovne dobe,
- 110 %, če ima od 5 do 10 let delovne dobe,
- 140 %, če ima od 10 do 15 let delovne dobe
- 170 %, če ima od 15 do 20 let delovne dobe
- 200 %, če ima nad 20 let delovne dobe.

6. Samoupravni sporazum tudi določa, da lahko znaša regres za družbeno prehrano največ 50.— din mesečno za delavca, ki se hrani. Ker je prispevek podjetja k toplim obrokom v letu 1971 že višji, kot je dovoljeno, je potrebno zvišati prispevek delavca za topli obrok, da se s tem zniža prispevek podjetja. Delavski svet je sprejel sledeči sklep o spremembi cen za tople obroke:

- cena obroka, ki je znašala 1.— din se poveča na 1,50.— din
- cena obroka, ki je znašala 2.— din se poveča na 3.— din
- cene kosil se povečajo:
  - a) za abonente od 7.— din na 10.— din
  - b) za občasne goste — člane kolektiva od 8.— na 12.— din
  - c) za tuje goste od 10.— na 15.— din.

Vsa navedena določila bodo začela veljati od 1. januarja 1972 naprej.

Samoupravni sporazum vsebuje še tudi razna druga določila, ki nas zavezujejo. Vendar pa so to takšna določila v naših samoupravnih aktih ki niso v nasprotju s sporazumom in sicer:

1. Najnižji dodatek za nadurno delo mora znašati 50 %. Naš pravilnik že sedaj tako določa.

2. Nadomestilo za čas bolezn, nesreče pri delu in pri poklicnih obolenjih (če se zdravi doma) mora znašati najmanj 80 % povprečnega

osebnega dohodka. Določila v našem pravilniku so takšna, da prejmejo delavci najmanj taka nadomestila, kot jih določa samoupravni sporazum.

3. Nagrade vajencev ne smejo znašati več kot 80 % povprečnega kalkulativnega osebnega dohodka nekvalificiranega delavca. Določilo v našem pravilniku je v skladu s tem določilom.

4. Znesek regresa za letni dopust ne sme znašati manj od 300.— din in ne več od 600.— din neto letno na zaposlenega. Pravilnik, ki je v veljavi in po katerem smo izplačali regrese v letu 1971, vsebuje takšno lestvico, da regres ne znaša manj kot 300.— din na zaposlenega in ne več kot 600.— din. Za leto 1971 je npr. znašal povprečno izplačani regres 390.— din na zaposlenega.

Pri regresu za letovanje pa je seveda potrebno upoštevati tudi denarne možnosti podjetja. Višina regresa bo še vedno odvisna od razpoložljivih sredstev, omejitev velja le za najnižji in najvišji znesek.

5. Sporazum nadalje določa, da morajo podpisnice sporazuma nameniti najmanj 1 % sredstev brutto osebnih dohodkov za potrebe izobraževanja in strokovnega usposabljanja. V tem primeru so mišljena sredstva za šolnine, štipendije, strokovne ekskurzije in drugi izdatki za strokovno izpopolnjevanje.

6. Za druge izdatke iz sredstev skupne porabe smejo podpisnice porabiti največ 1 % sredstev v višini neto osebnih dohodkov. Tu so mišljene razne dotacije društvom (šport, rekreacija), razni izdatki za dobrodelne namene (potresi, onkološki institut itd.), razni izdatki za novoletno jelko, Dan žena, proslave in obletnice in slično. Seveda so tudi takšni izdatki odvisni predvsem od razpoložljivih sredstev, vendar pa bo potrebno tudi paziti, da ne presežemo dovoljenega zneska.

Prvi proizvodnji tekoči trak v ELANU

V razdobju treh desetletij je masovna, velikoserijska proizvodnja spremenila industrijsko bazo ZDA. V naslednjih petdesetih letih ali manj lahko preročujemo, da se bo spremenila na tej osnovi svetovna ekonomija (Charles R. Walker 1949). Danes lahko trdimo, da se so njegova predvidevanja večinoma že ustvarila, čeprav sta minili šele dobri dve desetletji, odkar je znanstvenik zapisal te besede v knjigi *Clovek ob tekočem traku*.

Nekaj podobnega velja tudi za proizvodnjo smuči. Iz majhne obrtne delavnice je Elan zrastel v četrt stoletju v velikega proizvajalca smuči. Tehnološki napredek se je stopnjeval korak za korakom do sedanjega stanja, s tem ko je rasla količina proizvedenih smuči. Vendar doba maloserijske a istočasno cenene proizvodnje je za nami. Konkurenca odpira na široko vrata moderni proizvodnji in poslovnim metodam ter nas je prisilila, da se tudi mi več ne izoliramo od tehnološko-organizacijskih spoznanj, ki so jih prinesle in uveljavile druge industrijske panoge. (avtomobilska, elektronika).

Približno eno leto so se pripravljali načrti za uvedbo sistema tekočih trakov v nanosu lepila, sestavi elementov ter stiskanju metalnih in plastičnih smuči. Šad teh priprav je bila končna montaža tekočih trakov konec meseca novembra lanskega leta. Z mesecem decembrom je stekla prva faza preizkusne proizvodnje z nekaj delavci, da se je sistem lahko preveril in da so se odstranile glavne napake, ki so se porajale med projektiranjem. Te napake še niso vse odstranjene,

predvsem nam povzročajo težave prežvečanje delovnih mest in nečistoča, ki sta posledica nanosa lepila — araldita.

Za rešitev teh dveh problemov je bil predložen program, ki se še odvija in ki bo v glavnem rešen. Občutno bodo povečane naprave za odsesavanje, kar pa zahteva nove dovode kondicioniranega zraka. Ti dovodi svežega zraka pa se bodo reševali v naslednjem letu.

Poizkusni pogon bo kmalu končan, do takrat bodo pa tudi rešeni vsi bistveni problemi, ki so se izmuznili za časa začetevanja in montaže, ali pa so se porajali tekom poizkusne proizvodnje.

Dosedanji pogon je potrdil predvidevanja skoraj v vseh potankostih, čeprav sistem še ne deluje s polno kapaciteto. Zavisí pa od nas vseh, kako bo ta način masovne proizvodnje uspel in kako bomo znali izkoristiti njegove pozitivne lastnosti, istočasno pa se ogibati njegovim slabostim. Popolnoma jasno je, da zahteva tak način proizvodnje veliko večjo disciplino, pa naj bo to tehnološka ali pa osebna. Podrejanje osebnih interesov interesom skupine se močno stopnjuje. To pa zahteva od vsakega posameznika veliko večjo prilagodljivost in prinos nekaj svojih osebnih pravic na pravice skupine. Zavedati se moramo, da z vedno večjo proizvodnjo rastejo tudi možnosti nefunkcioniranja celotnega sistema, saj lahko tudi najmanjša malenkost zaustavi celotno proizvodnjo. To pa že zadeva ob interese celotnega našega kolektiva.

Team za uvedbo sistema tekočih trakov

Dipl. ing. V. JARC

INDOK INŠTITUT uvaja novo dejavnost

Obseg poslovanja inštituta in podjetja se je v zadnjih letih zelo povečal, pričakuje pa se, da bo z uvedbo boljše organizacije prišel tudi večji povdarek na informacijsko-dokumentacijsko dejavnost. Tudi zakonski predpisi predvidevajo, da mora vsaka znanstvena organizacija imeti uvedeno INDOK službo, ker se smatra, da modernega, kompliranega znanstvenega dela, vezanega na teamsko delo, brez INDOK službe ni mogoče smoterno izvajati.

Iz omenjenih razlogov so se sodelavci Inštituta zanimali pri večjih inštitucijah, ki se s tako dejavnostjo bavijo, za najprimernejši način ter se odločili, da sklenejo tozadevno pogodbo z Zavodom za produktivnost dela v Ljubljani. Le-ta je z mesecem oktobrom začel skupno z našimi sodelavci to pogodbo že izpolnjevati.

Kaj nam nudi ta dejavnost, kakšno funkcijo bo imela, kakšen bo obseg INDOK-ovega dela, kaj lahko pričakujemo od njega, so vprašanja, s katerimi se srečujemo vsak dan. Na ta vprašanja in mogoče še ra kakšno drugo, bomo skušali na kratko odgovoriti.

INDOK služba zbira zapisane informacije s področja tehničnih, organizacijskih in poslovnih dejavno-

sti v podjetju in inštitutu, jih klasificira, arhivira in objavlja ter jih nudi posameznim interesentom. Jasno je, da mora biti objavljanje podatkov organizirano tako, da ohrani tajnost podatkov, ki predstavljajo podjetniško tajnost, kar je regulirano s tozadevnim pravilnikom.

Viri informacij so zunanjska in interna značaja. Zunanji viri informacij so: knjige, revije, prospekti, skripta z raznih predavanj, patenti ter druga objavljena dela.

Notranji viri informacij pa so:

- potna poročila,
- poročila o raznih dogovorih,
- poročila Elanovih zastopstev o njihovi dejavnosti v okviru poslovnih in strokovnih informacij.
- poročila o raziskavah tržišča,
- poročila o razvojnih nalogah,
- poročila o posameznih izdelkih (kupci, analize reklamacij, testirji itd.),
- poročila o poslovnih obiskih,
- poročila o raznih telefonskih pogovorih,
- propaganda, ki jo vršijo razni sodelavci v okviru podjetja, Inštituta in predstavništva,
- znanstvena dela, ki jih opravljajo razni sodelavci Inštituta.

Obseg informacij je torej obsežen, tako kot tudi iz njih izviražne naloge. Sami dokumentalisti so odvisni od posredovanega gradiva, v kolikor to ne bo dovolj informativno in ažurno se bo to odražalo v poslovanju posameznih oddelkov. Količina informacij, ki bo posredovana od posameznih sodelavcev, lahko predstavlja tudi stopnjo njihove informiranosti, torej je to posredni pokazatelj o njihovi kvaliteti dela.

Informacije naj bi se razširjale s pomočjo biltena. Le-ta bi bil deljen ra informacije splošnega značaja, dostopnega vsakomur ter na informacije, ki predstavljajo poslovno tajno, ta pa bi bil dostopen samo določenemu krogu sodelavcev.

Po drugi strani pa bi obsegal:

- Register
- Dokumentirane članke
- Prospekte
- Novosti
- Interne informacije splošnega značaja
- Eksterne informacije splošnega značaja
- Tajne informacije
- Nabavljene knjige
- Zanimive knjige

Na zahtevo posameznih sodelavcev naj bi INDOK služba zbiralala podatke prej omenjenega značaja, v kolikor pa jih že ima, jih lahko takoj posreduje.

INDOK služba se v te namene povezuje s posameznimi sorodnimi službami v državi in izven nje, sodelovanje pa je vezano na recipročnost.

Državno prvenstvo v dviganju uteži z našo ročko

Dne 11. in 12. decembra je bilo v športni dvorani v Domžalah 24. državno prvenstvo v dviganju uteži. Zbrali so se vsi najboljši dvigalci v državi in to v vseh devetih kategorijah. Tekmovalo se je z našo ročko. Seveda se je pred tekmovalnim ročka pregledala če odgovarja po dimenzijah in teži mednarodnim predpisom FHI (mednarodna zveza za dviganje uteži). V soboto so bile na sporedu tri najlažje, v nedeljo pa ostalih šest kategorij. Postavljeno je bilo enajst državnih in štirinajst republiških rekordov. Najbolj opazen je bil absolutni državni rekord v triatlonu, ki ga je v teži kategoriji postavil Edo Bakavac iz

kluba »Slavonija« iz Osijeka. Dvignil je 455 kg. Od slovenskih predstavnikov sta največji uspeh dosegla Bruno Svava iz Olimpije, ki je že sedmič postal državni prvak v bantam kategoriji in Urankar Jože iz Celja, ki je postavil v lahkoteški kategoriji dva državna rekorda in tudi postal državni prvak. Urankar je olimpijski kandidat.

24. državno prvenstvo v dviganju uteži je bilo zelo uspešno in to v pogledu kvalitete in množičnosti. Opaziti je bilo vse večje zanimanje za to vrsto športa.

Zato moramo tudi mi posvetiti še večjo pozornost razvoju uteži ter ostalega orodja. S. K.

Nastop državnega prvaka z našo ročko

Testiranje tekmovalne ročke

Dne 10. 12. 1971 je bilo izvršeno testiranje olimpijske ročke 200 kg — gumirane, koda 417-007, proizvod tovarne ELAN Begunje na Gorenjskem.

Komisija je bila sestavljena iz članov Saveza Jugoslavije za dizanje tegova in sicer:

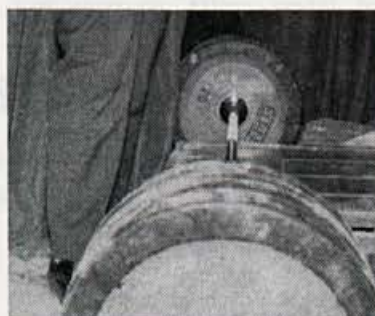
1. Jovanović Miodrag, predsednik SJDT
2. Mihajlović Vladan, generalni sekretar SJDT
3. Grošelj Janko, mednarodni sodnik I. kat.
4. Titan Franc, mednarodni sodnik I. kat.
5. Rozman Tine, višji športni trener

UGOTOVITVE:

a) Komisija je ugotovila, da olimpijska ročka 200 kg — gumirane, koda 417-007, proizvod tovarne ELAN v celoti odgovarja tehničnim zahtevam pravilnika FHI (mednarodna zveza za dviganje uteži).

b) Komisija je pri testiranju uporabila razne merilne naprave s katerimi je ugotovila ustreznost dimenzij, teže, elastičnost in odpornosti dvigalne ročke.

c) S tem komisija ugotavlja, da se ta dvigalna ročka lahko uporablja za celotno področje Jugoslavije na vseh tekmovaljih.

Tehtanje tekmovalne ročke

Krpinj — smučarski center v Begunjah

Dipl. inž. B. MARINSEK

Prototipni smučarski center inštituta Elan

Ze takoj po ustanovitvi samostojnega inštituta Elan se je pojavila tendenca po formiranju lastnega zimsko-športnega centra. Ta tendenca je prišla tako s strani Inštituta, kot s strani ustanovitelja. Mnogo pa je k temu pripomogla tudi neposredna bližina hriba, imenovanega Sv. Peter, na katerem severo-vzhodnem pobočju so že vrsto let bile v zimskem času postavljene bolj in manj zahtevne smučarske proge. Poleg le-teh pa so prizadevni člani sankaskega kluba Begunje izgradili še sorazmerno dovolj dobro sankaske proge in to prav v vrha hriba. V letu 1964 je Inštitut Elan pričel intenzivneje proučevati možnosti formiranja zimsko-športnega centra na Sv. Petru. Prednosti ramreč, ki bi jih inštitut in ustanovitelj imela od takega centra, so mnogotere. Predvsem pa jih lahko razvrstimo v tri večje skupine:

1. Vso množico proizvodov, ki se danes proizvajajo v svetu, lahko razdelimo na take, ki ne zahtevajo testiranja za ugodni plasman na tržišču in drugo skupino, ki to testiranje neobhodno potrebujejo. Pri prvi grupi je važna funkcionalnost ali estetski izgled ali oboje (n. pr. pohištvena industrija), pri drugi pa je poleg teh dveh lastnosti potrebna še ocena kvalitete. Vemo, da se danes nekatere proizvodnje sploh re

morejo izogniti takemu dolgotrajnemu testiranju (avionska industrija), ker bi že manjši spodrsklaji pomenili pravo katastrofo. Drastičen primer, toda še vedno v okviru te druge grupe, je primer proizvodnje športnih artiklov. Športni klubi so modni artikli, morajo slediti modrem krikju po zunanem — estetskem videzu, morajo odgovarjati vsem pogojem funkcionalnosti, toda morajo biti tudi kvalitetni. Dosega trpežnosti in vsestranske kvalitete pri artiklih, ki so nenehno izmenično obremenjeni, pa je izredno težavna. Dosegamo jo le pod pogojem, če poleg teoretičnih izračunov in laboratorijskih analiz upoštevamo še rezultate testiranja na terenu oz. izvršujemo korekture na osnovi tega testiranja. Organizacijske sheme Inštituta Elan in obenem prikaz nujnosti formiranja testnega centra Inštituta Elan je najbolj nazoren če sledimo poti razvoja, npr. nekega novega tipa smuči in to od idejne zamisli pa do redne proizvodnje v tovarni Elan:

Pot razvoja novega tipa smuči gre od idejne zamisli preko teoretičnih izračunov, preko laboratorijskih raziskav in tako dalje, do izdelave prototipa. Ta prototip mora biti nato testiran. Rezultati dolgotrajnega testiranja bodo obenem pokazatelj napak tega prototipa. Upoštevajoč

vse te napake gre potem proizvod ponovno še enkrat preko korigiranih teoretičnih izračunov, preko korekture v laboratoriju in nato do izdelave zopet korigiranega prototipa. Ta korigirani prototip gre ponovno na testiranje. V slučaju, da se napake pri testiranju še pokažejo, se cikel nadaljuje tolikokrat, dokler napake niso odstranjene v mejah dovoljenih toleranc. Sele nato se izdelava nulta serija, katera je podvržena še širšemu obsegu testiranja na terenu. Če to slednje testiranje ne pokaže nebitvenih napak so dani vsi pogoji, da gre novi tip v redno proizvodnjo. Z drugimi besedami povedano, prototipno smučišče je podaljšana roka prototipne delavnice in tako niti ena niti druga ne more izostati v sodobno organizirani instituciji. In kaj to pomeni za naš Inštitut? Celotno predvideno organizacijsko shemo nismo mogli dosledno realizirati zaradi pomanjkanja testnega centra. Vsa testiranja so bila izvršena drugje, v oddaljenih smučarskih gorskih centrih pri nas in tudi v zamejstvu. To pomeni, da so bila ta testiranja izredno draga in zaradi tega močno okrnjena. Poleg tega smo se morali posluževati sistema obsežnega dajanja testnih smuči in nato zbiranja podatkov. Tako testiranje pa je izredno težko organizirati, obenem pa so dane vse možnosti za razna nesoglasja, ki nastanejo med testnimi vozači, ki niso sposobni uspešnega testiranja pa smatrajo, da so tega zmožni; dani so pogoji za izkoriščanje te naše testne politike s strani klubov, ali posameznikov, itd. Vse to pa potegne za seboj rešeto nevednosti in pa izgubo dragocene časa strokovnega kadra zaposlenega v Inštitutu.

2. Namen formiranja znanstveno raziskovalnih organizacij v okviru neke družbe je, da le-te pospešujejo vsestranski razvoj te družbe. Tej osnovni nalogi mora slediti tudi naš Inštitut in to tako, da sprejema naloge, ki so direktno vezane na proizvodnjo ustanovitelja in pa tudi naloge, ki so indirektno vezane na leto proizvodnjo, vendar pa širšega obsega. Taka naloga je tudi utelešena pri formiranju našega zimsko-športnega centra v Krpinju. Poleg testiranja naj bi ta center služil tudi kot izločeno okro žimsko-športnemu turizmu v naši državi. Uvajajo naj se novitete, ki bodo pospeševale zimski turizem oz. mu podaljševale sezono. Tako je v okviru celotnega programa vnešena tudi uvedba umetnega snega pri nas. In kaj pomeni to za nas oz. za skupnost? Za Inštitut Elan bo ogromnega pomena zato, da se bo čas možen za testiranje v Krpinju, podaljšal za najmanj 200%. V povprečju sneg leži v Krpinju le nekaj tednov. S pomočjo umetnega snega pa bomo to sezono podaljšali lahko najmanj za 4 do 5 mesecev. Z uspešro

vedbo umetnega snega v Krpinju pa bi bila odprta vrata temu postopku v vse naše zimsko-športne centre. S tem bi bile ogromne investicije v hotele, gorske centre, žičnice in vlečnice, itd. podaljšane oz. mnogo bolj izkoriščene, kar bi imelo reprencljivo vrednost za naše celotno gospodarstvo. Tega se zavedajo tudi strokovnjaki, ki delajo na tem področju in pa predstavniki oblasti, saj imamo na dnevnem redu obiske iz ožje in širše domovine (celo iz zamejstva), ki se interesirajo za ta postopek in želijo imeti odgovore na kopico raznovrstnih vprašanj. Tega se močno zavedajo tudi razne organizacije in znanstveno-raziskovalni fondii, ki so našo akcijo podprli s kreditiranjem in sofinanciranjem že v tem letu in to nameravajo storiti tudi v naslednjem letu. Poleg tega pa je bila s strani republiškega fonda za pospeševanje znanstveno-raziskovalnega dela pri nas soglasno sprejeta dvoletna znanstveno-raziskovalna naloga, katere končni rezultati naj bi služili kot osnova pri uvedbi tega postopka pod različnimi pogoji (konfiguracija terena, sestava tal, vodozbirna področja, klima, itd.).

3. Formiranje zimsko-športnega centra Krpinj pa bo imelo tudi velik ekonomski efekt in sicer direktno za Inštitut Elan: in za indirektno za tovarno Elan. Borba za pridobitev odličnih pozicij na svetovnem trgu je izredno težavna. Enako težka ali pa še težja pa je potem naloga, da se te pozicije kontinuirano zadrže. Veliki in stalni kupci žele imeti garancijo, da bo kvaliteta proizvodov ostala enaka, oz. da se bo glede na ostale proizvajalce še celo povečevala iz leta v leto. Razumljivo je, da to garancijo lahko dobijo v dobri meri pri tovarni, ki ima dobro organiziran znanstveno-raziskovalni center s prototipno delavnico. Če bo v okviru tega centra deloval še odlično dovršen testni center pa bodo razumljivo tudi v komercialnem poslovanju z njimi za naše strani še toliko močnejši. Poleg tega indirektnega ekonomskega efekta pa bo verjetno zelo velik tudi direktni efekt. Smučišče Krpinj ima namreč mroge prednosti:

a) Lokacije je več kot ugodna. Smučišče leži takorekoč ob glavni cesti in v neposredni bližini močnejših mestnih središč, turističnih središč in dveh sosednjih držav (Italije in Avstrije).

b) Izrednega pomena je tudi bližina same tovarne Elar, saj je takorekoč na njenem dvorišču.

c) Sam teren je že po pridodi zelo prikladen za postavitev mnogih raznolikih smučarskih prog in to od začetnih za cicibane in začetnike pa do najtežje, 1500 m dolge, katera zahteva že znanje vrhunskega tekmovalca.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Organizacija ZB v podjetju živi

Običajno se ob koncu leta zberejo tudi borci NOV in POJ, ki so še aktivni v podjetju in borci upokojenci. Vseh teh je v Elanu kar 51. Ob takih letnih srečanjih, zadnji je bil v mesecu decembru, se pogovorijo o delu v podjetju in o najaktualnejših problemih doma in v svetu.

Namestnik generalnega direktorja tov. Jože Lipnik jim je ob tem zadnjem srečanju temeljito prikazal Elan v luči samoupravnega spoznanja in opisal prednosti pravkar zaključene investicije ter gospodar-

ski položaj podjetja v okviru našega celotnega gospodarstva. Predsednik obč. štaba civilne zaščite pa je kot gost osvetlil rezultate manevra »Svoboda 70« ter nanašal naloge in dolžnosti ne samo borcev, ampak nas vseh državljanov v primeru nujnosti samooobrambe. Spregovoril je tudi narodni heroj Tonček Dežman, predsednik DS Slavko Knafelj pa je borcem razdelil spominske knjige »V metelju« Ladislava GRATA-KIJEVA s posvetilom k 30 letnici vstaje naših narodov.

K. S.

Sindikati je omogočil strokovne izlete

Delavci iz šestih delavnic so se poslužili ugodnosti, ki jo je nudil sindikat s tem, da je poravnal stroške prevozov in dotiral »vsakoletnega jurja« po zaposlenem.

Tako so si ogledali:

Remont — TOMOS v Kopru

Strojna delavnica — MELAMIN v Kočevju

Lakirnica — LIK SAVINJA v Celju

Kovinska — PRVOMAJSKO v Zagrebu

Plastika — KVARNER PLASTIKO v Raši

Kantarija — PIVOVARNO Laško

Vsi izleti so bili dobro organizirani, udeleženci pa so bili nadvse zadovoljni. S. K.

Prototipni smučarski ...

(Nadaljevanje s 4. strani)

d) Smučišče bo močno razsvetljeno in bo tako omogočilo smuku tudi tistim, ki si preko dneva tega užitka oz. te rekreacije ne morejo privoščiti. S to prednostjo in z upoštevanjem ugodne lokacije, lahkega pristopa in raznolikosti smučarskih prog pa so dani vsi pogoji za trditve, da bo smučišče dobro obiskano!

DOKONČNA OBLIKA TESTNEGA CENTRA KRPINJ

Glede dokončne oblike Krpinja sta samo idejno izdelani dve varianti in sicer po prvi varianti naj bi se dela zaključila z uvedbo umetnega snega na vseh smučarskih progah; po drugi varianti, ki so nam jo predlagali nekateri republiški organi, pa naj bi v bodoči testni center Inštituta Elan vključili še sankško progo, skakalnice iz umetne mase in po možnosti večji objekt, ki bi bil odprt preko celega leta in bi služil za domovanje izbranih športnikov na treningu.

Glede na to, da je za enkrat aktualna le še prva varianta, posredujemo kratek opis, vseh del, ki so bila izvršena, oz. ki so še v teku:

— Ze pred šestimi leti smo si od lastnikov pobočja Sv. Petra pridobili pravico uporabe tega predela v testne namene;

— Na jesen in v zimi 1970/71 so bila izvedena izravnalna dela in pa postavljena moderna 400 m dolga vlečnica s kapaciteto 452 oseb na uro;

— V jeseni 1971 je bil postavljen nov 100 kW transformator;

— Dograjuje se spodnja postaja žičnice, v kateri bo poleg tega še stationiran transformator, skladišče, blagajna in pa prostor za shranjevanje naprave za umetni sneg. Spodnja postaja ima predpisane be-

tonske podstavke in pa betonsko shrambo za transformator ter razdelilec, vse ostalo pa je leseno in tudi kritina je lesena — šinke;

— Izkopan je graber za polaganje vodovoda in električnih kablov od potoka pa do zgornje postaje vlečnice, obenem pa se sedaj končujejo že pripravljena dela za polaganje vodovodnih cevi do gornje postaje;

— Predhodno so bila že izdelana obširna izravnalna dela smučarske steze;

— Velik pomen za smučišče bo imelo tudi prestavitve potoka skozi cevi. Te cevi bodo na eni strani imele vsedalnik, na drugi strani pa jašek z zapornico in nameščeno vodovodno črpalko. Vsedalnik bo služil, da ne bo blato prehajalo v same cevi, zapornica na drugi strani pa bo služila kot pomoč pri zbiranju potrebne vode za izdelavo umetnega snega.

Največji pomen prestavitve potoka skozi cevi pa bo imelo izravnava celotnega terena in s tem podaljšanje smučarskih prog preko potoka na parkirni prostor. S tem bo rešen dosedanji pereč problem izteka smučišča;

— V preteklem letu je bila tudi uspešno izvedena akcija zamerjave zemljišča od potoka pa do ceste. Ta velik kompleks bo služil kot parkirni prostor in bo tudi razsvetljen. V kolikor bodo vremenske prilike dovoljevale, bodo zaključili še sledeča dela:

— položitev vodovodnih cevi, položitev kabla, namestitve kandelabrov z reflektorji ter izdelava priključkov za umetni sneg. S pomočjo Gozdnega gospodarstva Bled pa bi prestavili tudi ograjo bolnice pri odcepu ceste Begunje — Draga proti Krpinju in to v dolžini ca. 40 m. S tem bi bil zelo izboljšán dostop za osebne avtomobile, zlasti pa še za avtobuse in pa čistilce snega. V naslednjem letu pa bo verjetno neko podjetje (interesenti se že pojavljajo) financiralo gradnje restavracije s santarijami ob robu parkirnega prostora. Poleg tega bo treba še rekoliko urediti odcep od glavne ceste do parkirnega prostora.

Vse vodovodne, električne naprave in tudi črpalka za vodo so dimenzionirane tako, da lahko ob potrebi napeljemo oz. podaljšamo naše smučišče do vrha Sv. Petra. To pa že sodi v drugo fazo te naše prve variante, katero naj bi v večji meri kril dohodek smučišča Krpinj. V tej drugi fazi naj bi bila zgrajena sedežnica do vrha Sv. Petra in tudi naprave za izdelavo umetnega snega naj bi se podaljšale do vrha. To bi imelo verjetno za posledico izgradnjo novega turističnega objekta — na vrhu Sv. Petra.

Predstavniki Inštituta in tovarne Elan pa se bodo morali na skupnem sestanku z iniciatorji druge variante (formiranje širšega športnega centra) odločiti, če smo sploh zainteresirani za to varianto in če bi bili, pod kakšnimi pogoji.

Srečanje z upokojeenci

Kakor vsako leto je kolektiv v preteklem mesecu povabil svoje upokoence na ponovno srečanje v tovarni.

Vseh upokoencev imamo 56. Srečanja se jih je udeležilo 51.

Ob sprejemu v avli novega upravnega posloplja jih je pozdravil generalni direktor dipl. ing. Jože Osterman. Nato so si ogledali nove proizvodne prostore. Vsi so bili izredno navdušeni nad velikim napredkom, ki je viden vseovsod.

Primerjali so delo, ki so ga primitivno opravljali oni pred leti. Delovni pogoji so se od tedaj mnogo zboljšali.

Za zaključek so se s predstavniki podjetja, organizacij in samoupravljanja pomenili v obratu družbene prehrane, kjer jim je tudi Dedek Mrz izročil novoletna darila, naše kuharice pa so odlično poskrbele za še prijetnejše razpoloženje.

K. S.

53 jubilarantov dopolnilo 10 let dela v podjetju

Kot se je lansko leto ob proslavi 25. letnice podjetja in 20. letnice samoupravljanja kolektiv spomnil jubilarantov s praktičnimi darili — ročnimi urami v znak priznanja, tako je tudi nagradil letošnje desetletnike. Na podlagi ankete, ki smo jo izvedli med njimi samimi, so se odločili za kristalne predmete s posvetilom v vrednosti 300 N din.

Iskrene čestitke!

1. Antolič Frančiška
2. Benedičič Jože
3. Bilič Darinka
4. Branilovič Zvonko
5. Bulovec Ivanka
6. Cigan Vera
7. Gašperin Marija
8. Gurevnik Miroslava
9. Hribar Francka
10. Janežič Anton
11. Jerala Marija
12. Kajdiž Marija
13. Kavčič Antonija
14. Kočila Ivanka
15. Kopač Tomaž
16. Kos Milka
17. Koselj Marta
18. Kralj Stanislava
19. Krašovec Jelka
20. Lebar Vladimir
21. Legat Rozalija

22. Lindič Ivan
23. Mali Boža
24. Matijašič Vlado
25. Metelko Marija
26. Mežek Pavla
27. Mikič Vladimir
28. Mohorč Marjan
29. Nadižar Marija
30. Pangerc Pavel
31. Perkovič Franc
32. Pirc Albina
33. Potočnik Janez
34. Potočnik Pavel — strugar
35. Pristavec Alojz — strugar
36. Resman Marija
37. Rozmarič Marija
38. Sever Franc
39. Stojšek Luca
40. Svetina Alojz
41. Skofic Janez
42. Speclin Jožefa
43. Sturm Tončka
44. Trlej Terezija
45. Vavpotič Ela
46. Vidic Marija
47. Vidic Matevž
48. Zoran Alojzija
49. Zoran Ivanka

Inštitut Elan:

50. Kolman Marija
51. Koselj Anton
52. Resman Oto
53. Svab Franc

Krvodajalska akcija

Nad 200 Elanovih delavcev oddalo blizu 60 litrov krvi!

24. decembra je nad 200 članov našega kolektiva oddalo v zdravstvenem domu na Bledu blizu 60 litrov krvi.

Odziv naših delavcev je bil letos izredno močan, saj to število pred-

stavlja dobro četrtino vseh zaposlenih. Nekateri tovariši in tovarišice redno darujejo svoj kri že več let za tiste, ki so jo potrebni.

NAJLEPSA HVALA!

Olimpijske iluzije

(GLAS IZ INOZEMSTVA)

V St. Antonu, Lech-u, Kitzbühlu, v Arlbergu stojijo zelo luksuzno sezidani hotelčki in pansioni prejšnjih in sedanjih veličin alpskega smučanja. Pri Toniju Sailerju prebiva nemška in holandska aristokracija, pri Heidi Biebel mogotci iz Ruhra. Christl Hass prodaja nekje v Tiroлах dirndle iz lastne tovarnice. Če kdo od smučarskih veličin današnjega dne v neki tovarni javno pome-ri čevlje, take ali take, ali prodaja smuči s priporočilom, meni k temu kralj smučišč Karl Schranz: »No, ja — je pač treba skrbeti za prihodnost, treba je misliti naprej dokler si še aktiven in nekaj pomeniš.«

Killy je naprimer, potem ko je v Grenoblu pospravil tri zlate, sklenil z nekim avtomobilskim koncertom pogodbo za 100.000 dolarjev in je medtem postal večkratni milijonar (mišljeno v Sfr).

Od tekmovanj se je poslovil kot amater, toda danes od njega verjetno ne bi niti pozdrava sprejel si- volasi predsednik olimpijskega komiteja Avery Brundage, mož celo močno dvomi v njegovo nedolžnost, da za časa aktivnosti ni »jemal«.

Jemali so vsi, skoraj vsi, čeprav so vdano gledali v olimpijski plamen v Cortini, Innsbrucku ali Grenoblu. »Jemati« je bilo za marsikoga važnejše kot pa udeležiti se... Jemali so od tovarn smuči, jemali od proizvajalcev čevljev, tu pa tam tisočaka za nekaj avtogramov ali stotaka za podpis. Če pa je kdaj kaj zmanjkalo so šle pač smuči od hiše, saj jih še delajo. Ko se je neka ameriška tovarna čevljev odločila da osvoji evropski trg, ni bilo nikakršnih težav — takoj je bilo sklenjenih več pogodb. Kot »potniki« so podpisali pogodbe smučarske veličine. Marsikateri od asov se je na takih in takih dilcah odsmučal v blagostanje in slovo.

Tudi Marc Holder predsednik FIS ni imel moči odvrti svojih varovancev od takih skušnjav. Avery

Brundage grozi z izključitvijo alpskih disciplin na zimski olimpijadi v Saporu, če ne bo napravil red.

Sedaj dajejo proizvajalci športnih potrebščin v alpskih deželah precejšnje zneske v nekako združenje, tako da imajo vse veličine nadomestilo za vseh tistih 365 dni, kar jih ni na njihovem delovnem mestu. Vprašanje je še vedno, če si nekateri ne prizadevajo zboljšati teh dnevnic (seveda brez kakršnega koli potrdila ali blagajniškega prejema).

Predsednik internacionalnega olimpijskega komiteja je tudi prepovedal, da bi tovarne športnih artiklov v propagandne namene uporabljali svoje varovance ali bolje rečeno »potnike«. Če pa se vsi ti oglasi in podobno bolj natančno preberejo ali slike pogledajo, čeprav je skrit za dilcami, se lahko vse zve: kdo ali kaj je.

Cisto jasno je, da večina nacionalnih moštev ni pri takih sredstvih, da bi vzdrževali par mesecev na leto tako močne ekipe in so seveda navezani na industrijo kot vir dohodka, če pa že nekaj daš, hočeš tudi v neki obliki dobiti povrnjeno. Ko je Karl Schranz zmagal dvakrat na Hahnenkamm-u, je proizvajalec čevljev za katerega zateguje šnale, na veliko zapisal na ameriškem trgu v reklamnih lepakih »Zmagali smo«.

Sedaj je približno tako, kaj pa naprej?

Če Marc Holder ne uspe uresničiti pogoje IOK grozi izključitev alpskih disciplin z olimpijskih iger. K temu meni Karl Schranz: »Ne vem kaj bi potem ljudi še vleklo, če se alpske discipline izključijo? Mož ima prav, to se verjetno ne bo zgodilo, verjetno ne — pa čeprav se bodo tekmovalci dajali za častne nagrade ali za zvenketajoče denarce.«

Predsedniku IOK ne bodo obrnili hrbta, bodo mu pa držali dilce pred nosom, na katerih jasno piše, čigav kruh jedo!

Za dan JLA na obisku pri graničarjih

Prav vsako leto za Dan armije obiščemo najbližjo vojaško postojanko v Mostah pri Žirovnici.

22. decembra smo s predstavniki še drugih okoliških podjetij in šole

sodelovali na njihovi proslavi in jim izročili 2 para smuči z okovjem in palicami, ter jih povabili na ogled našega podjetja.

Proslava je dobro uspela.

Program zdravstvenega varstva v letu 1972

Z nastavitvijo stalnega zdravnika v naši obratni ambulanti, se je po novem letu začelo sistematično delo na področju zdravstvenega varstva v podjetju.

Poleg zdravstvene kurative, se v letu 1972 predvideva tudi ca. 800 ur zdravstvene preventive, to je skrbi za boljše zdravstveno stanje zaposlenih, in boljše pogoje dela iz vidika medicine dela. (V 800 urah zdravstvene preventive je zajeta tudi tovarna Sukno Zapuže.)

Ko omenjamo program zdravstvenega varstva v našem podjetju za leto 1972, ne moremo iti mimo Pravidnika o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev, ki je izšel v uradnem listu SRS dne 15. 9. 1971. V tem pravilniku je točno določen namen, način, postopek in organizacija preventivnih zdravstvenih pregledov.

Uvodoma smo omenili, da je za zdravstveno preventivo namenjeno

OA ca. 800 delovnih ur v letu, kar znaša 2 uri na dan. Konkretni program zdravstvene preventive v našem podjetju, pa bi zajemal predvsem sledeča področja:

I. Preventivni pregledi

1. Kronični bolniki
2. Invalidi II. kategorije
3. Invalidi III. kategorije
4. Mladina 15—18 let
5. Mladina 18—21 let
6. Vajenci
7. Živilci
8. Sprejem na delo
9. Pregledi po bolovanju
10. Notranja preventiva

Skupaj blizu 400 oseb, ki bi bile enkrat v letu pregledane.

II. Ostali preventivni pregledi

V tej grupi so zajeti predvsem delavci:

1. ki delajo na delovnih mestih, kjer je nevarnost za poškodbe večja,
2. v nočni izmeni,
3. ki delajo v mokroti, mrazu itd.

Skupaj okrog 200 oseb, ki bi bile enkrat v letu pregledane.

III. Splošna preventiva

Ogled obratov, spoznavanje z delovnimi pogoji zaposlenih, predavanja, članki, posvetovanja.

Skupaj okrog 150 delovnih ur.

IV. Specialni zdravstveni pregledi

Pregledi zaposlenih na zdravju ogroženih delovnih mestih v dispanzerju za medicino dela v Radovljici.

Po tem programu, ki je postavljen za delo v obratne ambulante za leto 1972 bi bila preventivno pregledana skoraj polovica članov našega kolektiva, to se pravi, da bi bil v treh letih pregledan vsak član kolektiva.

Čeprav bo morda predvideni program zdravstvenega varstva nekoliko odstopal od postavljene poti, je vsekakor napravljen velik korak naprej, če bo zdravstvena služba v podjetju pričela z načrtnim delom in izpopolnila pričakovanja, ki so bila pred obratno ambulanto postavljena ob ustanovitvi pred 8 leti.

B. Z.

Prve večje smučarske tekme v Begunjah

TVD Partizan je v nedeljo 9. januarja 1972 organiziral v Krpinju, meddruštvene smučarske tekme v veleslalomu za mladinke, članice, mladince in člane.

Mladinke in članice so vozile nekaj krajšo progo, za mladince in člane pa je bila dolga 1500 m z 250 m višinske razlike in 48 vrati.

Skupno je nastopilo 85 tekmovalcev in tekmovalk, med njimi tudi znani najboljši smučarji alpinci kot Andrej Klinar, Cene Stravs, Boris Pesjak in drugi.

Organizacija tekmovanja je bila odlična.

Nekaj najboljših rezultatov:

STAREJSE MLADINKE

1. Pikon Barbara	SK Radovljica	1:20,5
2. Mikeš Barbara	SK Radovljica	1:21,4
3. Jocif Jelka	SK Olimpija Ljubljana	1:22,7

CLANICE

1. Verdnik Mojca	SK Olimpija Ljubljana	1:23,7
2. Bem Metka	SK Radovljica	1:24,4
3. Skulj Tanja	SK Novinar Ljubljana	1:28,2

STAREJSI MLADINCI

1. Meglič Joža	SK Tržič	1:22,1
2. Vovk Marjan	SD Jesenice	1:23,8
3. Goličič Aci	SK Radovljica	1:27,4

CLANI

1. Stravs Cene	SD Jesenice	1:22,3
2. Klinar Andrej	SD Jesenice	1:22,6
3. Pesjak Boris	SD Jesenice	1:22,7

Nagrada za tehnično izboljšavo

Komisija za izume in tehnične izboljšave je predlagala odboru za vprašanja združenega dela, da se nagradi avtorja vloge št. 114 Jerala

Vinka z 1950 din nagrade za tehnično izboljšavo pri košari za jedkanje robnikov.

Ruska gospodarska delegacija v Elanu

ZAHVALA

vsem, ki so mi izrekli sožalje ob smrti dragega očeta

KLAVZAR VILJEMA

Posebna zahvala pa sodelavcem Telovadnega orodja za podarjeni venec in pevcem ob spremljanju na njegovi zadnji poti.

hči Legat Rozi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame

MARIJE BENEDICIC

se zahvaljujem sodelavcem TO za izkazano pomoč in izrečeno sožalje.

žalujoči sin Jože

